

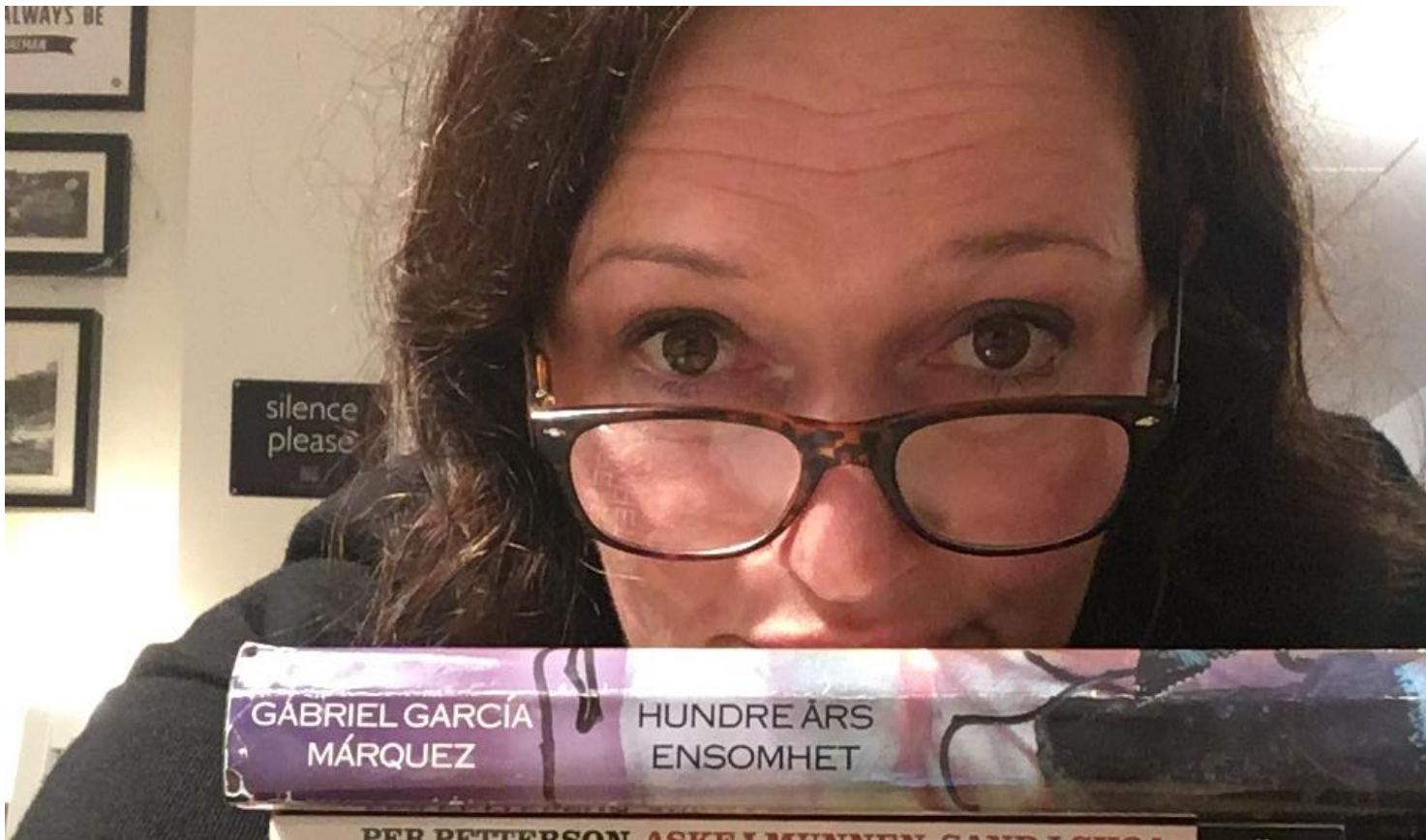
«3 ÅR I 4+-HELVETE»

Om hvordan vi jobber med skiving på Thora Storm vgs.

EIRIN: «3 ÅR I 4+-HELVETE»

«Å rangere sine medarbeidere ut fra karakterer, for så å fortelle flertallet av dem at de er gjennomsnittlige, er en motivasjonell katastrofe. Det er den mest absurde ledelsesteknikken jeg kan tenke meg, og den har ikke forskningsmessig støtte verken logisk eller empirisk» (Kuvaas, 2012)

NORSKLÆRERLIVET

Snitt på 60 elever pr år.

Minimum 6 skriftlige vurderinger med karakter og begrunnelser pr elev pr år.

20 år i vgs. = minimum 7200 vurderinger av skriftlig arbeid

Gjennomsnitt på minimum ei halv side med skriftlig tilbakemelding = 3600 sider tekst

VAR DET VERDT DET?

Kvithyld og Aasen: Det de sa!

Respons må være:

1. Underveis
2. Selektiv
3. Dialogisk
4. Motiverende
5. Forståelig og læringsfremmende

Hvordan oversette dette til et system?

FEM TESER OM FUNKSJONELL RESPONS PÅ ELEVTEKSTER

AF TRYGVE KVITHYLD, CAND.PHILOL I NORDISK SPRÅK OG LITTERATUR, RÅDGIVER VED NASJONALT SENTER FOR SKRIVEOPPLÆRING OG SKRIVEFORSKING, OG ARNE JOHANNES AASEN, DR.ART. I NORDISK SPRÅK OG LITTERATUR, LEDER VED NASJONALT SENTER FOR SKRIVEOPPLÆRING OG SKRIVEFORSKING.

Å utvikle elevene til kompetente skrivere er en av de mest komplekse oppgavene vi driver med i skolen. Hvordan kan vi bidra til at seksåringen, som akkurat har skjont at ord er satt sammen av bokstaver som representerer lyder, i løpet av skolegangen utvikler seg til en kompetent skriver som kan hoppe inn og ut av ulike skriveroller som kunnskapssamfunnet krever av oss? Literacy er

skriver ikke fordi man har et behov for å kommunisere noe, men for at læreren har sagt at man skal gjøre det. Utfordringen med disse øvingstekstene å unngå at de ender opp som såkalte "tomgangster": tekster som ikke "kommer av flekken", som møter en leser og ender i skolesekken eller i lærer skrivebord.

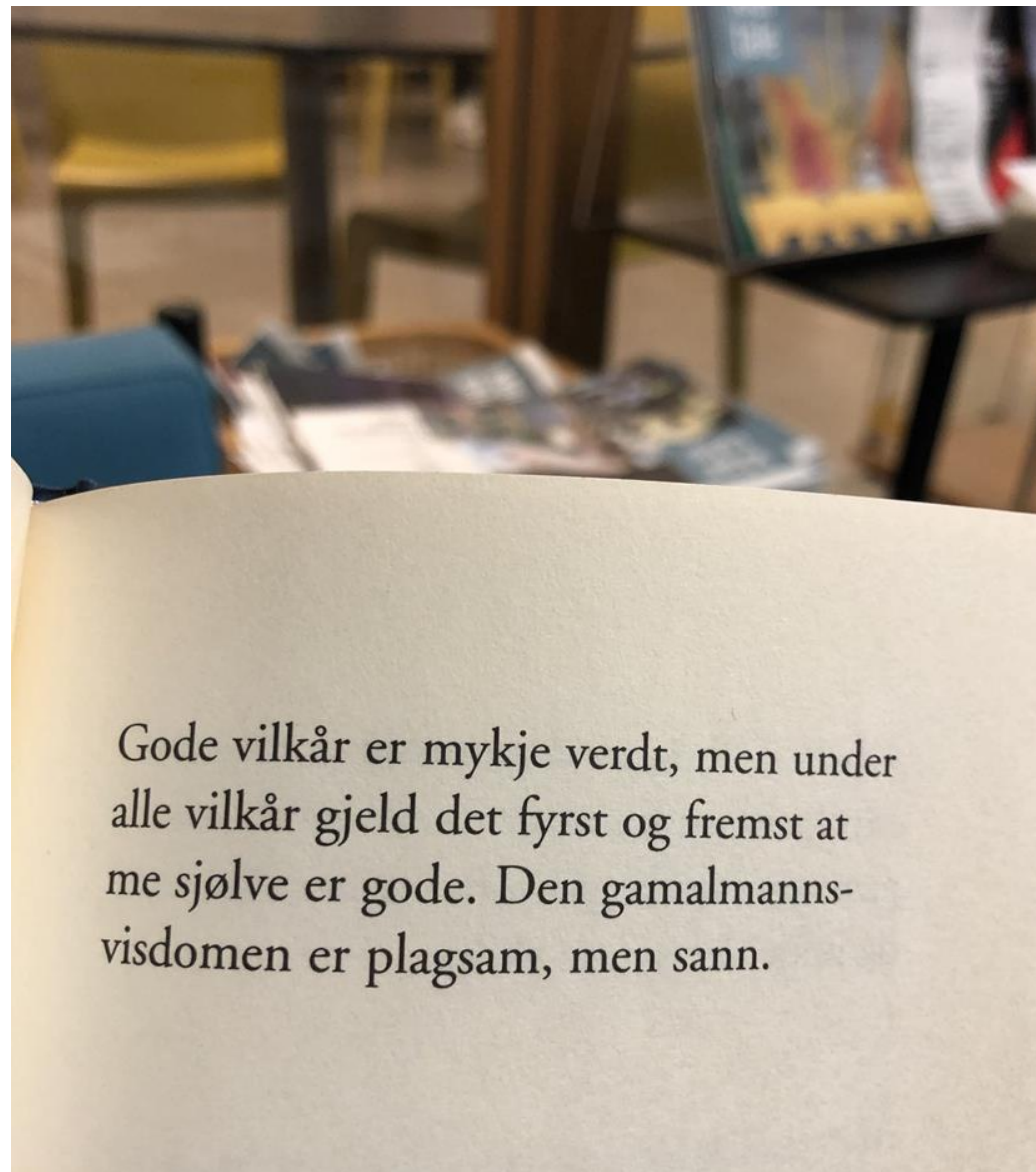
ARNE G. HAR VEL RETT, MEN
NORSKLÆRERVILKÅR ER
HARDE.
ENDRINGSUTGANGSPUNKT:

Det mest komplekse!

Norsk på
studieforberedende. Termin
2. vg3. 30 elever: 90
standpunktkarakterer (og
kanskje har du en vg2-klasse? Og en yf-klasse?)

Å være praktiker er alltid
både ja og nei.

Valg og prioriteringer og
ingen perfekte løsninger.

LÆRER - OG SKOLELEDER

Robinson & co.: at ledelsen deltar aktivt sammen med lærerne i skolens læreprosesser.

Når lærere (og noen ganger ledere:) identifiserer utfordringer, må:

- ledelsen fasilitere og forankre endringsprosessen
- ledelsen viser et ønske om å gjøre noe systemisk for å løse utfordringen

School Leadership and Student Outcomes: Identifying What Works and Why

Best Evidence Synthesis Iteration [BES]

Viviane Robinson, Margie Hohepa, and Claire Lloyd
The University of Auckland

Chapter 6

BETYDNINGEN AV SAMARBEID OG TOLKNINGSFELLESSKAP

Hva var det vi egentlig gjorde/gjør:

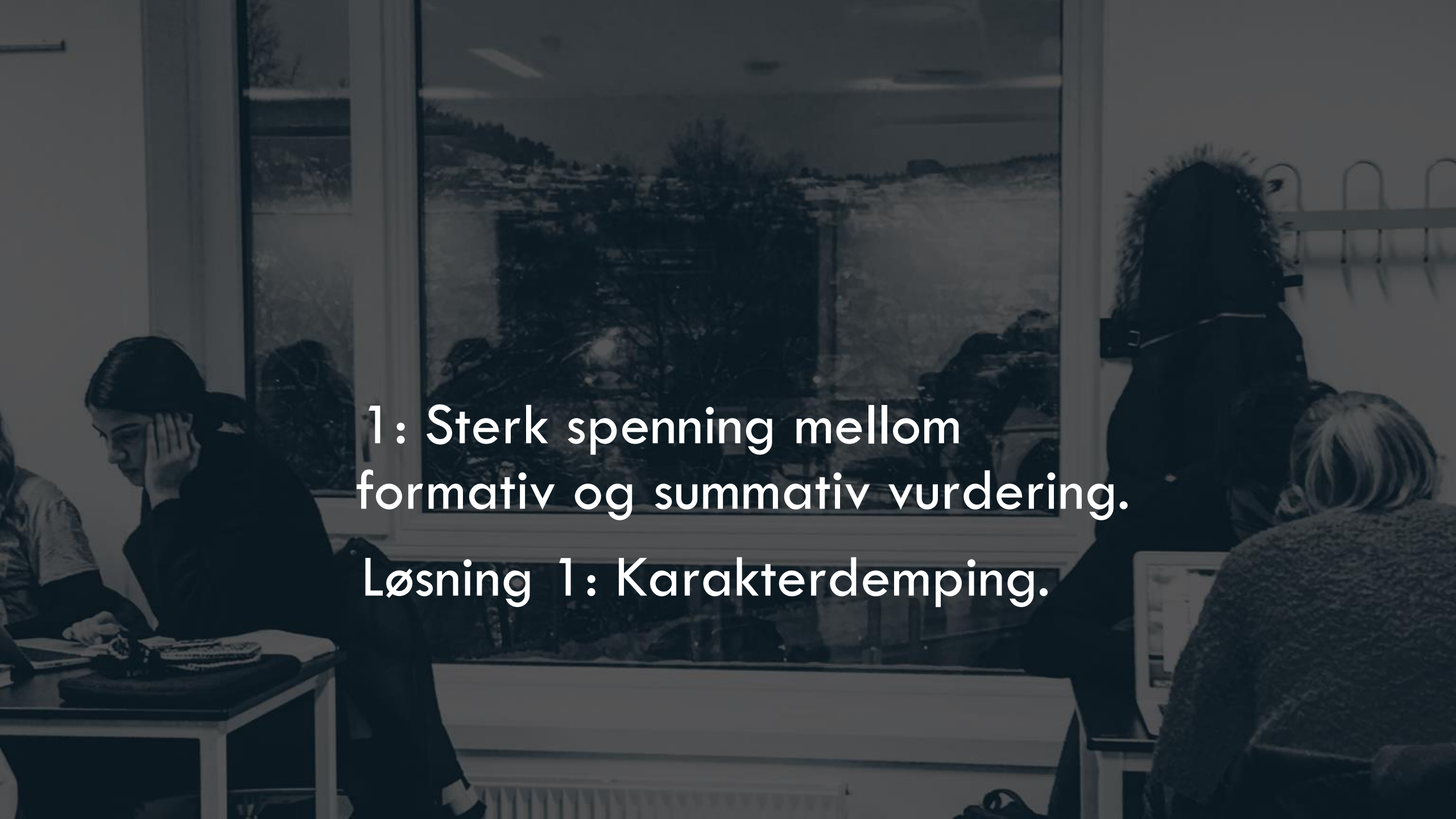
- snakka/snakker om hva «samla kompetanse» i faget betyr
- snakka/snakker om hva som er tilstrekkelig vurderingsgrunnlag
- snakka/snakker om hva som kjennetegner kompetanse på ulike nivå
- styrka/styrker den felles forståelsen av hva som skulle/skal ligge til grunn for vurdering i norsk skriftlig

~~FIRE~~ FIRE ~~HY~~TESER UTGANGSPUNKT FOR MER FUNKSJONELL SKRIVEOPPLÆRING PÅ THORA STORM

4 utgangspunkt som skulle føre til mer funksjonell skriveopplæring på Thora Storm:

- basert på en god blanding av skriveforskning og egne erfaringer
- og *mye* lytting til og «stjeling» fra andre skoler

A dark, grayscale photograph of a classroom. In the foreground, a student is seated at a desk, looking down at a book or paper. To the right, another student is seen from the back, sitting at a desk with a laptop. In the background, a large window looks out onto a landscape with trees and hills. The overall mood is somber and focused.

1: Sterk spenning mellom
formativ og summativ vurdering.
Løsning 1: Karakterdemping.

FORMATIV LÆRINGSPROSESS OG «FIXED MINDSET» = DÅRLIG KOMBO

Eirins opplevelse: «Æ e no en 4+ æ»

Sto selve tallet i veien for opplevelsen av å være på vei?

Er det i det hele tatt mulig å koble formativ vurdering med karaktersetting?

SOSIAL SAMMENLIGNING

**Sosial sammenligning = færre positive
mestringsforventninger** (Skaalvik og Skaalvik, *Motivasjon for
læring*, 2015).

Unngå redde elever – de skal tørre å ta sjanser.

fremme læring

elevmedvirkning

dialog

Veiledning om
videre læring

Stimulere til lærelyst

Reflektere over
faglig utvikling

tilpasning

Prøve seg fram

Vise kompetanse
på ulike måter

KARAKTERDEMPING

Vurderingsplanen i norsk på Thora:

Vg1 og vg2: I utgangspunktet bare halvårsvurderinger *med tall*.

Vg3: Et mer tradisjonelt løp med tallkarakter.

MEN: Karakterdemping alene er ikke læringsfremmende!

(“Klasserom er komplekse miljø, og hverken lærere eller forskere kan kontrollere alle faktorer som påvirker elevene.”, Fjørtoft, Utdanningsnytt, 11.07.22)

OG: Lærer må fremdeles kunne dokumentere grunnlaget for halvårsvurderingene

A dimly lit classroom with students at desks and a large window showing a snowy landscape. The text is overlaid on the window area.

2: Sterk spenning mellom formativ og summativ vurdering.

Løsning 2: Færre innleveringer.

TILBAKE TIL EIRIN: SUMMATIVITET + PROGRESJON = DÅRLIG KOBLING

Udir: «Vi definerer dybdelæring som det *å gradvis utvikle* kunnskap og varig forståelse av begreper, metoder og sammenhenger i fag og mellom fagområder.»: PROGRESJONSFOKUS

Løsning 2:

Færre skriftlige innleveringer per termin med rom for forbedringer underveis.

Og tydeligere progresjon i årshjulene.

FÆRRE INNLEVERINGER — MER ARBEID MED DELKOMPETANSER

Vg1 og vg2:

2 til 3 skriftlige produkter per termin, noen samler dette i mappe.

Jobbe over lenger tid med hver tekst.

Skrive i etapper.

Jobbe med delkompetanser.

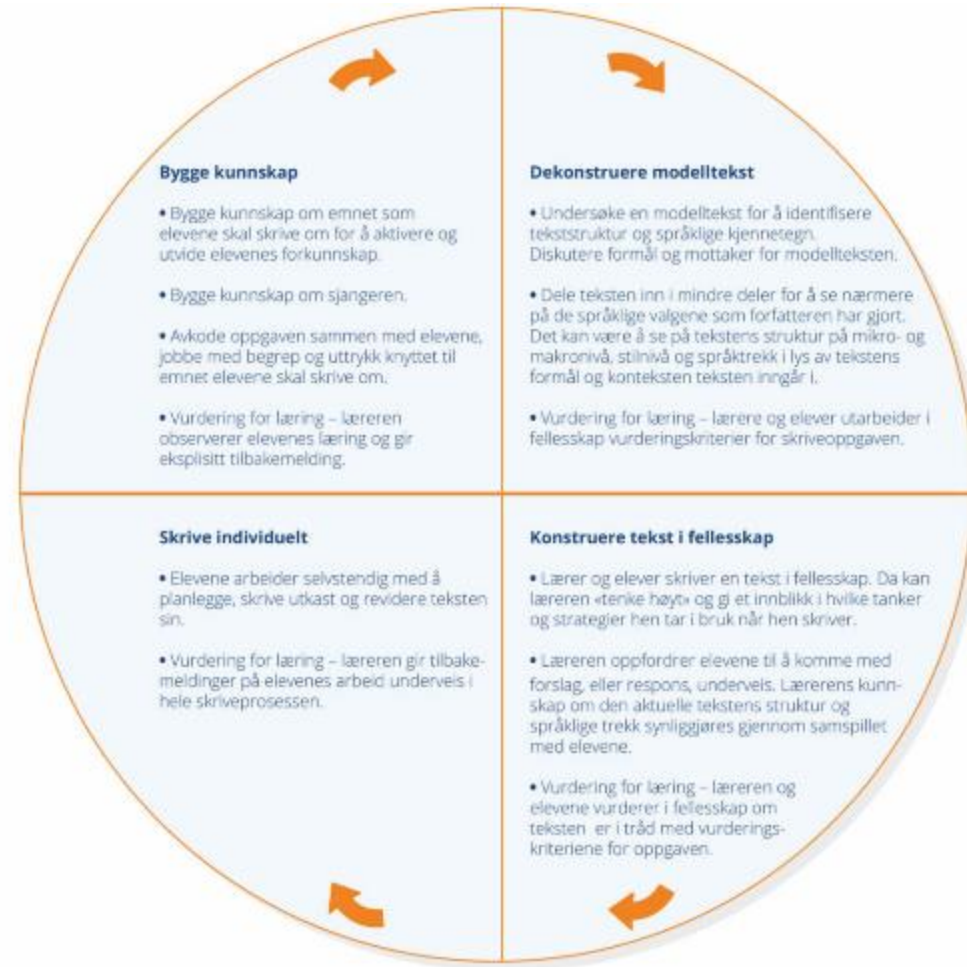
Revidering!

Vg3: 3 til 4 skriftlige produkt per termin.

FÆRRE INNLEVERINGER – MER EKSP LISITT SKRIVEOPPLÆRING

«...å gjøre skriverhåndverket synlig for elevene gjennom modellering og samtale om tekst. Dette, i tillegg til tett oppfølging og veiledning underveis i skriveprosessene, er med på å bygge stillaser for elevenes skriving.»

(Skrivesenteret, [Sirkelen for undervisning og læring - Skrivesenteret](#))

FÆRRE INNLEVERINGER — MER REFLEKSJON

Dybdelæring har en klar refleksjonsdimensjon:

- derfor må vi ha mer dialog med elevene om skriving og faglig utvikling.
- derfor må elevene snakke mer med hverandre om skriving.

Det tar tid att bli ett skickligt träd.

FÆRRE INNLEVERINGER — MER REFLEKSJON

Hvordan?

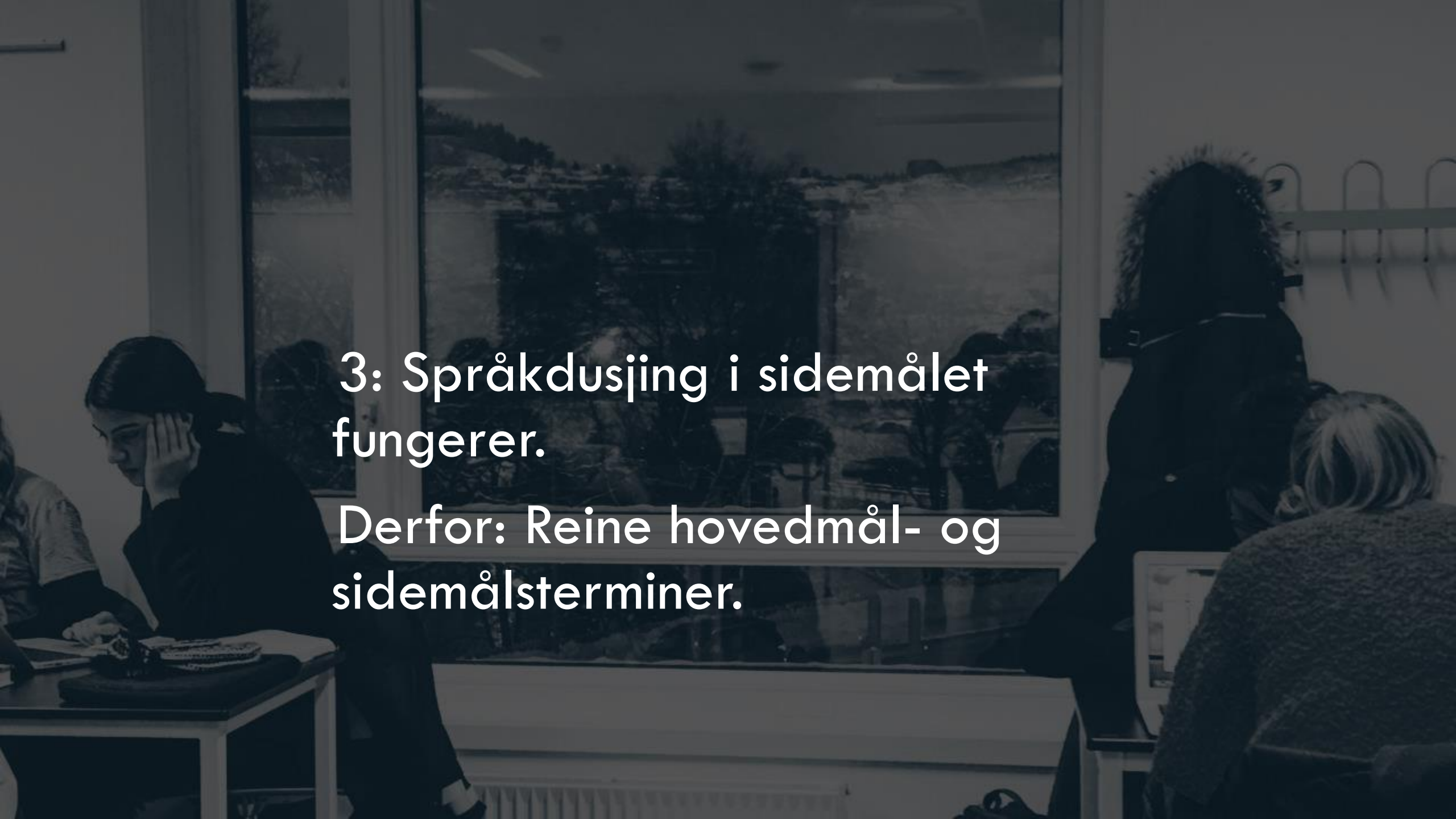
- hyppigere respons fra lærer og medelever
- felles samtale om tekst i klasserommet
- felles konstruksjon av tekst i klasserommet
- ikke kommentere for mange momenter
- tydelig tilbakemelding på produktet
- parskrivning framtvinger metaspråk

FÆRRE INNLVERINGER, TYDELIGERE PROGRESJON: SKRIFTLIG TEKSTSKAPING, FAGARTIKKEL

Vg1, termin 1:
Tverrfaglig fagartikkel,
drøftende. Fokus på
struktur, temasetninger,
overganger mellom
avsnitt, bindeord som
markerer drøfting.

Vg2, termin 1:
Fagartikkel, tekst i
kontekst/ temabasert
inngang til litteratur.
Fokus: Struktur og
kreative trekk i
fagartikler.

Vg3, termin 2:
Fagartikkel,
vitenskapelig artikkel
om språk. Fokus:
Vitenskapelig skriving,
forskningsprosjekt.

3: Språkdusjing i sidemålet fungerer.

Derfor: Reine hovedmål- og sidemålsterminer.

SPRÅKDUSJING

Det er uheldig om sidemålet blir tematisert som en egen del av norskfaget (på Thora: sidemål = nynorsk)

Nynorskopplæringa «stjeler» ikke tid fra andre emner i faget.

Sjøhelle: Fra bading til dusjing!

Vg3: Må ha halvårsvurdering med karakter i alle 3 standpunktkarakterene

A dimly lit classroom with students at desks and a large window showing a snowy landscape. The text is overlaid on the image.

4: Vi trenger større bredde i vurderingsgrunnet.

Løsning: Variasjon mellom "kjente og ukjente sammenhenger".

VARIASJON MELLOM KJENT OG UKJENT SAMMENHENG

Om standpunktvurdering i norsk skriftlig: «Læreren skal sette karakter i norsk skriftlig hovedmål og norsk skriftlig sidemål basert på kompetansen eleven har vist i et bredt utvalg elevtekster i ulike sjangre.»

En blanding av hjemmeskriving og skoleskriving ligger til grunn for en «samla skriftlig kompetanse».

Å basere standpunkt på alle observasjoner som gir oss innsikt i elevens kompetanse.

IGJEN!! BETYDNINGEN AV SAMARBEID OG TOLKNINGSFELLESSKAP

Hva må vi gjøre?

- snakke om hva «samla kompetanse» i faget betyr
- snakke om hva som er tilstrekkelig vurderingsgrunnlag
- snakke om hva som kjennetegner kompetanse på ulike nivå
- styrke den felles forståelsen av hva som skal ligge til grunn for vurdering i norsk skriftlig

FFKK: Faget For Kompleks Kompetanse krever kontinuerlig refleksjon og diskusjon!

**EKSAMEN SOM EN DEL AV/
ET UTSNITT AV DEN
SAMLA, KOMPLEKSE
KOMPETANSEN**

MEN-SLIDEN: UTFORDRINGER? NEVNER I FLENG:

Lærerens dokumentasjon av kompetanse underveis: Termin 2 i vg3 kan i for stor grad bli «high- stake» Hva skal trekkes inn av «annen relevant kompetanse vist underveis»?

Å gjøre underveisvurderinga eksplisitt nok for enkelteleven

Å ikke få tallkarakter kan også oppleves som stressende

Hjemmeskriving som trussel mot likhetsskolen

Etterrettelig kildebruk/bruk av oversettelsesprogram

3 standpunkt karakterer i norsk

MEN LÆLL!

Doxa-aktig:

Vi tror Eirin ville blitt en bedre skriver.

Og er nesten helt sikre på at hun ville hatt det bedre underveis.

Hva veit vi helt sikkert om de som kom etterpå?

Bedre standpunkt karakterer

Bedre eksamens karakterer

Norsklærere i bedre balanse!